

NOV GROB

ANTON KLANČAR

Po dolgi bolezni je umrl večeraj na svojem domu Anton Klančar, star 41 let, stanujoč na 1133 E. 72 St. Rojen je bil v Clevelandu in je do leta 1939 delal pri Republic Steel Corp., ko je prenehal delati radi bolezni. Bil je član društva Clevelandski Slovenci št. 9 SDZ.

Tukaj zapušta mater Anno, rojeno Boldan, doma iz vasi Trebece, fara Žužemberk, sestro Mrs. Rose Fajdiga in Mrs. Anna Smrke ter dva brata Franka in Louisa. Oče Anton je umrl leta 1924. Pogreb se vrši v četrtek jutraj ob 9. uri iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda v cerkvi sv. Vida ob 9.30 uri in nato na pokopališče Calvary v družinsko grobnico.

Zdravniki bodo pozvani v armadno službo

Iz glavnega stana druge armadne divizije, v Fort Meade, Md., je bilo večeraj sporočeno, da bo vpoklicanih iz Clevelanda in okolice 20 zdravnikov in zobozdravnikov v aktivno armadno službo v prihodnjih dveh mesecih.

Sestavljena je bila lista profesionalnih mož, ki se jih bo rabilo za vojaško službo pod pokroviteljstvom druge armadne divizije, ki obsega sedem držav. Iz države Ohio bo vpoklicanih 38 zdravnikov in 16 zobozdravnikov. V skupnem se bo vpoklicalo 300 zdravnikov.

Prva skupina bo pozvana 22. septembra, druga 30. septembra in zadnja 6. okt. Državna zdravniška komisija je izjavila, da bodo najprvo vpoklicane rezervne skupine, ki niso še aktivno služile v armadi, potem pa rezervisti, ki imajo le eno leto ali manj službe. Prostovoljci dobijo \$100 več plače na mesec.

Proti-ameriški izgredi na Japonskem se večajo

TOKIO, 14. avg.—Proti-ameriški incidenti manjšega obsega se večajo, kakor poročajo japonski oficirji.

Ti incidenti se pogosteje dogajajo že od zadnjega Spominskega dne, ko je bilo nekaj ameriških vojakov napadenih, in odkar se je izvršilo pogon na voditelje japonskih komunistov. Tako je poročal Hiroshi Sato, načelnik okraja Tokio.

Kakor je poročal Sato, se je samo prošli četrtek primerilo 200 manjših proti-ameriških izgredov.

VEČ DAVKA NA GASOLIN

CHICAGO, 12. avg.—Izza konca druge, svetovne vojne je 27 držav zvišalo davke na motorno kurivo. Vzrok temu je, ker vlada nujno potrebuje več dohodkov za zboljšanje in vzdržavo glavnih cest, stranskih potov in mestnih ulic, da odgovarjajo sedanjim zahtevam za rastajoči cestni promet.

Thomas o komunizmu in današnjem stanju sveta

Prevod "New York Times"

Jasno je, da morajo fakti glede izčrpanosti zapadne Evrope biti upoštevani pri vseh akcijah Zedinjenih držav in Združenih narodov. Potrebno je, da naše vojaške in politične načrte bolje usoglasimo kot smo to storili na Koreji. Še bolj potrebno pa je, da dobimo več zmag na polju idej in lojalnosti do njih.

Prevod iz "New York Times"

Celo ako bi mogli računati na vojaško zmago nad komunizmom brez konstruktivnega in privlačnega programa za demokracijo, bi tako vojaška zmaga ne pomenila odrešenja sveta.

Za uspeh je treba bolje poznati komunizem

En pogoj za uspešno borbo komunizma je potreba, da bolje poznamo komunizem in kakšen je njegov pomen. Mnogo naših apelov na ljudske množice v Evropi in Aziji, in v manjši meri celo v naši lastni deželi, je neučinkovitih, ker slonijo na napačni ocenitvi komunizma in taktike, katera se mora rabiti proti njemu.

Dejstvo je, da mi ne-komunisti kot skupina nismo storili toliko, kakor bi morali, da bi vžgali v zavest ljudstva pravi pomen komunizma in njegovo zanikanje vsega, kar bi svobodni ljudje morali smatrati za najdražje.

V teku zadnjih par mesecev sem videl večje število obiskovalcev iz Evrope, Azije in Južne Amerike, kakor tudi veliko število naših lastnih ljudi, ki so določeno ne-komunistični. Ampak pri njih je bilo opaziti vznemirljiva tendenca, postavljati ruski in ameriški "imperijalizem" na isto tehtnico in primerjati Stalinovo premišljeno likvidacijo milijonov njegovih podanikov z ameriški linčnanji in plemenskimi izgredi.

Demokracija ni popolna, toda se stalno boljša

Prezira ali ne veruje se dejstvo, da je to, kar dela Stalin, zakon, taki zločini v Ameriki pa so proti zakonu, da tiranija pod komunizmom raste, dočim naša nepopolna demokracija mukoma, toda resnično napreduje k pravičnosti in enakosti med plemeni.

Popularna razlaga Leninove teorije imperijalizma je očitno dobila mnogo pristašev v ne-komunističnih krogih v zapadni Evropi in celo Britaniji. V smislu te teorije je ameriški kapitalizem v strahu pred poginom gnan v imperialistično pustolovstvo, čigar izraz je tudi Marshallov plan. Po tej teoriji pomagamo Evropi samo zato, da pomagamo samim sebi.

Naša propaganda resnice je najboljši odgovor

Najboljši odgovor na vse te krive pojme je propaganda dejanj; stalen in nepopustljiv napor, da napravimo red v naši lastni hiši.

Ampak enako umestno in važno je, da bolje kot smo do zdaj predočimo konkretna dejstva glede revščine v Rusiji, glede popolne odsotnosti svobode, glede obširnosti in značilnosti ruskih suženjskih taborišč, glede groznega robstva, v katerem drži Politbiro znanost, umetnost in religijo, in pa glede izkoriščanja satelitskih držav s strani Kremlja.

Prav in na mestu je, da priznavamo ameriške napake in potem opozorimo, da smo še vedno svobodni govoriti o njih. (Dalje na 2. strani)

TRUMAN KRIV VOJNE V KOREJI, PRAVI TAFT

COLUMBUS, 12. avg.—Ohijski republikanski senator Robert A. Taft je snoči pred časnikarsko konferenco, pri kateri je bilo okrog 100 urednikov in poročevalcev raznih časopisov iz vseh delov Ohio, izjavil, da je bila politika Trumanove administracije v Daljnem Vzhodu "vabilo" in "zelena luč" Severni Koreji, da napade Južno Korejo.

Taft je dalje rekel: "Večkrat je naš državni tajnik rekel, da mi ne bomo branili ozemlje preko Okinawe, Japonske in Filipinov. Prav sigurno je, da s takim zatrjevanjem, so Severnokorejci po vsej pravici lahko smatrali, da resno mislimo, kar govorimo."

Tajna raketa rabljena v napadu na komuniste

TOKIO, 14. avg.—Ameriške sile so v nedeljo prvič rabile novo tajno raketo v borbi proti komunistom na Koreji. Kakor je bilo poročano, so bili rezultati dobri. Raketa je velikosti 11.75 inčev ter se naziva "Tiny Tim".

Raketa je bila izstreljena iz mornariškega bombnega letala, ter je razdejala neki most ob Chungju, 90 milj severozapadno od Taega. To je bila prva preizkušnja rakete v tej vojni.

Druga letala, ki so rabila te rakete, so uničila 13 sovražniških lokomotiv, poškodovala nadaljnih 23, razdejala osem vagonov muniije, vžgala dva vlakla polna kurivnega olja in napadla sedem vlakov, ki so bili polni komunističnih vojakov.

GEORGE BERNARD SHAW O CHARLIE CHAPLINU

Prihodnji mesec se bo v Londonu začel predvajati Charlie Chaplina film "City Lights". Uprava studia "United Artists" je v tej zvezi pisala George Bernard Shaw-u, da bi o filmu napisal članek, za kar da bo dobil plačilo. V pismu je bilo med ostalim rečeno:

"V nekem smislu bi bil tak članek neprecenljiv, ker bi poklonil nesmrtnost predmetu, ki že itak z eno nogo stoji v nesmrtnosti. A mi se zavedamo, da nekaj, kar utegne biti neprecenljivo v prihodnosti, ima navzlic temu denarno ceno v sedanjosti."

Shaw-ov odgovor je bil kratak: "Ne bom pisal članka o Chaplinu. Dobro vino ne potrebuje metlice."

Literarni večerki studia so bili mistificirani, a so končno dognali, kaj je Shaw imel v mislih. Bil je to citat iz Shakespearove komedije "As You Like It", ki se je nanašal na običaj vinotočev, da so obešali zeleno vejico nad vrata kot znamenje krčme. Shaw je hotel reči, da Chaplin ne potrebuje oglašanja.

LETAKI ZA KOREJCE S POZIVOM NA PREDAJO

TOKIO, 14. avg.—Iz glavnega stana gen. MacArthurja je bilo naznanjeno, da se namereva v kratkem razpečati med vojaki Severne Koreje letake s pozivi na predajo.

Letaki so natiskani v angleščini in korejščini v črni in rdeči barvi.

Tovarna za H-bombe bo na jugo-zapadu

WASHINGTON, 14. avg.—Predsednik Truman je prosil kongres za odobritev \$260,000, da se prične s programom za izdelavo hidrogenerijskih bomb.

V zvezi s tem so se začela ugibanja kje bi bil najbolj primeren prostor za izdelovalnico tega orožja. Nekatera poročila pravi, da se je izbralo, vsaj za časno, državo Arkansas, dočim prihajajo iz drugih virov poročila, da se z enako natančnostjo motri tudi državi Texas in Oklahoma kot primerna kraja.

Kongresni odbor za združeno atomsko energijo je že imel pogovore z uradniki komisije za atomsko energijo glede najbolj primerne prostora za izdelovanje H-bomb. V formalni izjavi, so zakonodajci povdarili, da se bo odločitev močno naslanjala na dva važna činitelja, namreč:

Prostor, kjer se bo izdelovalo hidrogenerijske bombe, mora biti kolikor mogoče daleč proč od možnega sovražniškega napada, ter v bližini obstoječih facilitet, kjer bi lahko prebivali delavci, ki bi bili uposleni v tovarni.

BOŽIČ V AVGUSTU

HARLINGEN, Tex., 12. avg.—Družina Franka Wally v tem mestu je kar že danes praznovala božični dan s vsemi pritlikinami in drobnarijami, ki se jih običajno spravlja v zvezo s tem praznikom. Povod temu predčasnemu praznovanju je bila odsotnost njegove žene in dveh hčerk, starih osem in štiri leta, ki so se nahajale pri sorodnikih v Minneapolisu od junija meseca.

Kakor je povedal Wally mu je kmalu po njih odhodu začelo postajati dolgčas, in dalj časa, ko je bila njegova družinica odsotna bolj otežen je postal. Čim je zvedel, da pridejo domov, se je odločil pozdraviti jih na najbolj prijeten in slovesen način—z božičnim drevescom in vsakovrstnimi darili.

POGREŠAN V KOREJI

PFC WILLIAM F. STARIC

Kakor je bilo že poročano, je bila družina Mr. in Mrs. Anton Staric iz 1161½ E. 61 St., obveščena od vojnega oddelka, da je njen sin Pfc. William F. Staric, med pogrešanimi vojaki na Koreji. Star je 26 let.

Domače vesti

Pozdravi

Poznana Mrs. Josephine Rodica pozdravlja vse svoje prijatelje in znance ter sporoča, da se je preselila na prejšnji naslov, kjer jo ob priliki lahko obiščejo ali ji pišejo: 208 Lytle Ave., New Smyrna Beach, Fla.

Krožek št. 2 P. S.

Članice krožka št. 2 Progresivnih Slovenk so vabljeni, da se gotovo udeležijo redne seje v sredo zvečer ob 7.30 uri v navadnih prostorih SND na St. Clair Ave.

Seja direktorija AJC

Jutri, v sredo, 16. avg. se vrši seja direktorija AJC na Reher Ave. Pričetek ob 7.30 uri zvečer. Ker je seja važna, se prosijo vse direktorje, da se gotovo udeležijo.

V bolnišnici

V Doctor's bolnišnico se je večeraj podal dobro poznani Mr. Mike Podboy iz 15250 Lake Shore Blvd. Upamo, da se bo kmalu zdrav vrnil na svoj dom!

Najdena listnica

Našlo se je listnico, v kateri je "social security" karta na ime Frank Mramor. Lastnik jo dobi nazaj v našem uradu.

Število nezakonitih otrok raste

Jacob A. Hoek, preiskovalni direktor mladinskega sodišča je večeraj podal v svojem poročilu o statistikah delovanja sodišča prvih šest mesecev tega leta, nujen apel za podrobno proučevanje problemov nezakonitih mater.

Hoek je poročal, da se je število slučajev, ki se nahajajo pred sodiščem, da se dožene očetovstvo, zvišalo za 25 odst. Po temu proračunu bo ob koncu leta več kot 600 teh slučajev. Povprečno pride 78 slučajev te vrste pred sodišče na mesec.

Prijet radi nadlegovanja

Policija je večeraj aretirala nekoga 34 let starega moškega, ki je nadlegoval 10-letno deklico, katero je zvil v avto na E. 117 St. in Superior Ave. Otrok je poznal moškega.

Voznik busa oropan

Neki ropar, ki se je obnašal kot potnik, je večeraj okrog polnoči oropal voznika busa na Scovill Ave., kateremu je vzel \$150. Od te vsote je bilo \$3 vrnikove lastnine, ostalo pa je pripadalo tranzitnemu sistemu. Za časa napada so se na busu nahajale štiri druge osebe.

Štiri nove žrtve polija

Preko sobote in nedelje se je sprejelo v mestno bolnišnico troje otrok in eno žensko, ki so zboleli za polijem. Nove žrtve te zavratne bolezni so: Daniel Smith, star 10 mesecev iz Roseland, O., Marcia Coldiron, 7 let stara, 11401 Lorain Ave., Cynthia, stara 17 mesecev iz Elyria, O., in Miss Marsha Holme, stara 22 let iz Painesville, O. Še vedno se nahaja 40 bolnikov v tem oddelku.

Wellman družba podpisala pet-letni kontrakt

Na seji delavcev S. K. Wellman Co., ki spadajo k uniji Local 41 Mechanics Educational Society of America, se je v nedeljo dopoldne sprejelo pogodbo, katero je družba podpisala za dobo petih let. Glasom nove pogodbe, bo družba plačala delavcem 10c več na uro z dodatnim poviškom 4c na uro vsako leto do leta 1954. Vključena je tudi klavzula za uravnovo plač v slučaju zvišanja ali zmanjšanja življenjskih stroškov.

Komunisti prihajajo v velikem številu preko reke Naktong

1,000 mož broječa četa je vdrla preko reke 14 milj od Taega

TOKIO, torek, 15. avg.—Kim II Sung, premier Severne Koreje, je danes svojim četam ukazal, "da naj prepodijo iz Koreje vojaške sile Zedinjenih držav in Južne Koreje do konca meseca avgusta."

V svojem dnevnem poročilu je Kim rekel: "Dalj časa ko se to zavleče, močnejše postajajo obrambne sile Zedinjenih držav in Južne Koreje."

TOKIO, torek, 15. avg.—Korejski komunisti so danes porinili 1,000 mož broječo četo preko reke Naktong, ko so prekorčili centralno fronto, kjer imajo zbranih okrog 60,000 mož, za največjo bitko, v kateri upajo zajeti važno ameriško bazo Taegu.

S tem novim vdorom so komunisti prišli južno od Tuksona, 14 zračnih milj južozapadno od Taega. To je blizu kraja, kjer se zbirajo sile ameriške prve kavalerije in 24. divizije. Nahaja se okrog 15 milj severno od mesta, kjer so sile 24. divizije z napadi skušale uničiti 12,000 komunistov, ki so prekorčili Naktong blizu Changnyong, 23 milj južozapadno od Taega.

Cete prve kavalerije so se danes pomikale naprej, da se srečajo s komunisti, ki so prekorčili pod oedo teme, in so nalete-li samo na odpor od artilerije. Ko se je zdanilo so se napadu pridružile tudi zračne sile.

To je že drugi dan, ko 24. divizija skuša s vso silo streti oporišče ob Changnyongu in pogonati obrambne sile Severne Koreje s tira.

Niso zgubili zemlje

Amerikanci so pregnali komunistične sile, brez da bi zgubili kak ped zemlje, potem pa so porinili naprej v severozapadno smer z napadom, skušajoč uničiti oporišče sovražnika in ga pogoniti nazaj na obrežje reke Naktong.

Korejska republika danes obhaja drugo obletnico

NEKJE V KOREJI, torek, 15. avg.—Republika Koreja danes obhaja drugo obletnico ustanovitve, toda je ne more praznično in veselo praznovati, ker se dežela nahaja v objemu vojne.

Danes je tudi peta obletnica, odkar se je Koreja osvobodila Japonske, in tudi ta obletnica le zaznamuje nadaljno bitko korejskega ljudstva proti komunističnim hordam iz severa, ki sedaj prodirajo skozi obrambnih linij Združenih narodov.

Pričakuje se, da bo predsednik republike Koreje, ki jo podpirajo Združeni narodi, 75-letni Syngman Rhee danes ponovno potrdil svoje zaupanje v končno zmago članic Združenih narodov, ki so se dvignile v borbi proti komunistični agresiji.

KRIZARKA SE PREVRNILA

MADISON, Wis., 12. avg.—Neka privatna križarka, na kateri se je nahajalo 22 učencev wisconske univerze, se je danes prevrnila v jezeru Mendota. Večina študentov je pripravlila do obrežja, ostali, ki pa niso znali plavati, so bili rešeni z rešilnimi čolni.

Radar omrežje in letala čuvajo važna ameriška okrožja

WASHINGTON, 14. avg.—Vsa ameriška okrožja, ki so smatrana kot najbolj važna za varnost dežele in industrijo, so sedaj pod popolnim varstvom radarskega omrežja in zračnih sil, ki prestrežejo sovražnikova letala.

Neki predstavnik zračne sile je danes izjavil, da se je postavilo nujnostno radar omrežje z opremo druge svetovne vojne. Dasiravno ne doseže vso deželo, je pa rekel, da je koncentrirano na ona mesta, ki se jih smatra za najbolj važna za varnost dežele.

Oblasti so na delu, da se zgradi stalne radar postaje, ki bodo nadomestile sedanje facilitete, katere so učinkovite, toda so le začasnega značaja. V slučaju napada od sovražniških zračnih sil, bi pod sedanjo sestavo, radar postaje ob zunanjih obrambnih vrstah, prve dale signal. "Opremljene so, da prestrežejo sovražnikova letala iz daljave 150 milj od obrežja ali obale.

STAVKA PRI CESTNEM PREVOZU V ST. LOUISU

ST. LOUIS, 11. avg.—To mesto, osmo največje v deželi, je bilo danes brez cestno-železniške ali busne postrežbe. Na stavko je šlo vseh 3,100 mož radi meznega spora, akoravno državni zakon prepoveduje stavke pri javnih napravah. Unijski uradniki so se zaman trudili, da bi preprečili stavko.

Obvestilo

Na mnoga vprašanja, kje da so naši gostje iz stare domovine, pojasnjujemo: dr. Franja Bido-vec je odpotovala z italijansko ladjo "Vulcania" 9. avgusta v domovino. Tone Seliskar in Dragica Šega pa se nahajata v New Yorku. Odpotovala bosta v domovino 24. avgusta z jugoslovanske ladjo "Hrvatska." V soboto in v nedeljo, 12. in 13. avgusta sta govorila v Luzeren, Pa.

Njun naslov je: Yugoslav Information Center, Tone Seliskar, 36 Central Park South, New York 19, N. Y.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

Dr. Ivan Logar:

ZGODOVINE O AVSKULTACIJI PRSNEGA KOŠA

Pri šolskem zdravniškem predmetu me je nekoč vprašal štiri-leten prijatelj Bayleja, kdo je izumil avskultacijo. Začuden sem ga pogledal in posadil na stol poleg mene. Pripovedoval sem mu o čudovitem pariškem zdravniku Laennecu in o njegovi slušalki, ki je bila leseni paličici, s katero je odkrival bolezni v globini prsnega koša.

Odpor, celo oster odpor je nastal, kakor v zgodovini človeka vedno—in to v Parizu saj. Ko je l. 1819 Rene Theodor Hyacinthe Laennec izdal svoje delo "Traite de l'auscultation mediate," v katerem je prvi opisal avskultacijo (metodo pri-iskovanja) kot nov preiskovalni način v medicini. Mnogi so njegov "Traite" imenovali ne-avsen roman, sestavljen iz samo odvečne radovednosti. Godi-vo se mu je prav tako kot Leo-

opu Auenbruggerju, ko je iz-umil svoj "Novi izum." Znameniti dunajski kliničar Hildebrand je pretrkavanje prsnega koša ce-lo odklonil, češ da je zdravnika ne-vedno.

Toda čas je dokazal, da sta bila ona dva prav in danes si ne moremo misliti zdravnika, ki ne prebri brez teh dveh osnov- nih metod fizikalne diagnostike. Rene Laennec se je rodil 17. februarja l. 1781 v Quimperu na bretonskem kot potomec ugled- ne družine, katere člani so se odlikovali v lokalnih vojskih službah. Že zgodaj je do- bil svojo mater. Umrli je za- čel bolezni, ki jo je sin v življenju proučeval z vztraj- no pridnostjo in ostrim opazova- njem. Pred to boleznijo je pre- jadal klonil tudi sam.

Pobudo in smernice za svoj študijski zdravniški poklic je do- bil pri bratu svojega očeta Guil- lauma Francoisu Laennecu, ki je kot vodja medicinske šole v Nantesu preživel svojega neča- ka Reneja. V jeziku je bil od- ročno podkovan. Poleg anglešči- ni je obvladal še nemščino in la- tinsko. Kljub šibkemu zdravju je izkoristil v Nantesu vse mož- nosti pouka tako v civilnih kot vojskih bolnicah in ni zamudil nobenega predavanja iz anat-

mije. Proti koncu l. 1799 je slu- žil v zapadni francoski armadi kot kirurg. Na nasvet svojega prijatelja Bayleja je l. 1800 na- daljeval medicinski študij v Pa- rizu in že dobil prve nagrade iz anatomije in kirurgije. Poleti 1804. je dosegel doktorski naslov z razpravo o naukih Hipokrata in je izdelal v latinskem in fran- coskem jeziku. Vsebinska pa ni bi- la ista. Za Laenneca je bil in- tenzivni študij Hipokrata in nje- gova diagnostika že uvod za ve- lika znanstvena zvočna preisko- vanja v človeškem telesu. Misel, da položimo uho na steno prsne- ga koša in poslušamo posamezne organe pri delovanju, se pojav- lja že pri Hipokratu. V svoji drugi knjigi o bolezni popisuje pljučni edem, pri katerem sliši- mo neko brečanje, če uho pri- bližamo steni prsnega koša.

Po končanem študiju se je Laennec z vsó silo svoje eru- pтивne narave lotil patološke anatomije, da bi v njej našel pravo podlago za spoznavanje bolezni. Cele dneve in noči je prebiral ali ob postelji bolnika ali pa v sečirni dvorani. Njegov živ- ljenjski namen je bil, da dokaže vzrok in sedež bolezni ne šele na mrliču, temveč že na živem človeku. Že tedaj je s svojimi članki v znanstvenem medicin- skem časopisu zaslovel kot iz- vrsten patološki anatom.

L. 1816 je bil imenovan za pr- veega zdravnika v pariški bolnici Necker. Tu je tudi izoblikoval svojo največkratnejšo stavbo avskultacije, ki jo je obogatil z mnogoštevilnimi in bistvenimi opazovanji, z razlaganjem in smotrni imenovanjem najraz- ličnejših zvokov, ki prihajajo iz globine prsnega koša. Točno je odredil mehurčasto dihanje, bronhialno dihanje, mešano di- hanje, kovinski zvok, različne vrste hropcev, mokre, suhe hropce. Tu je tudi iznašel slušal- ko, tako imenovani stetoskop.

Mrlično sledijo kopice poslu- šalcev in šolavcev napredujo- čemu tempu njegovih odkritij. Bila je doba izredne delavnosti kljub njegovemu šibkemu zdravju. S svojo metodo avskul-

tacije je mogel že za časa bolni- kovega življenja ugotoviti raz- širjenje bronhov, razpadanje pljučnega tkiva, edem in emfi- zem pljuč. Poleg tega je tudi točno opisal spremembe, ki jih je našel po smrti dotičnih bolni- kov. Njegova je tudi zasluga, da je takratni nauk o jetiki izpopol- nil in poenostavil. Leta 1819 je izšlo njegovo nesmrtno delo "Traite."

Medtem pa je ponovno hodil na oddih v domačo Bretonsko in očetovo posestvo Kerlouarnec med bujno zelenje ob morskimi obali. Tudi tu ni miroval. Hodil je med preproste ljudi domače- ga kraja in iskal primernih izra- zov za imenovanje različnih bo- lezenskih znakov.

Zopet se je vrnil v Pariz in postal l. 1822 učitelj v College de France. Že naslednje leto pa je bil imenovan za rednega pro- fesorja na medicinski kliniki Charité.

Nikdar ni pazil na svoje zdravje. Imel je svoje telo v oblasti in zahteval od njega naj- večjih naporov. Izšla je že dru- ga, predelana izdaja njegovega epohalnega dela. Imel je komaj nekaj čez 45 let, ko je 13. avgus- ta 1826 za vedno zatisnil oči v svojem priljubljenem Kerlouar- necu. Toliko bolj so občudovanja vredni njegovi znanstveni napor- i, ki jih je s silo svojega duha iztrgal šibkemu telesu.

Kot sem že omenil, izhaja nje- govo znanstveno delovanje od Hipokrata. Največje njegovo de- lo, ki je obenem dopolnitev veli- ke zamisli njegovega učitelja Corvisarta, je diagnostično opa- zovanje. Podlago pa si je pridob- il s študijem anatomije, s ka- terim se je intenzivno pečal več kot eno desetletje. Na osnovi te- ga študija je že od leta 1812 da- lje obelodanil celo vrsto po- membni člankov, predaval v učenih družbah v Parizu o tu- berkulozi, novotvorbah, o srčnih boleznih itd. Največ pa se je pečal, kot smo že slišali, z orga- ni v prsnem košu. Enostavno ne- posredno prisluškovanje šumov v globini prsnega koša mu ni mnogo koristilo. Tu mu je za- nesljivo pot pokazal slučaj, ka- kor dostikrat pomaga geniju. L. 1816 so ga klicali v Louvre k mladi plemkinji, ki je bila bolna

na srcu. Ker mu starost in spol- bolnice nista dopuščala, da pri- sloniluh na oprsje, se je spom- nil na znan akustični pojav, kar so vedeli tudi otroci pri svojih igračah. Če prislonimo uho na konec bruna, čujemo prav do- bro, če nekdo praska z iglo na drugem koncu bruna. Vzel je svitek papirja in pričel poslu- šati z njim. Na svojo začudenje je slišal srčne utripe jasneje in razločneje kakor nikoli prej. Kasneje je namesto papirnatega svitka vzel votlo leseno paličico in jo imenoval stetoskop. Sedaj je imel orožje za svoj "Ausculta- tion mediate," za raziskovanje življenjskih procesov v notra- njosti prsnega koša pri zdravem in bolnem človeku. Tako je po- stala njegova diagnostika pljuč- nih in srčnih bolezni mojstrsko delo v vročnem raziskovanju mnogih let. Tono v šumov nad pljuči in srcem je bilo čuda ve- liko, tako po številu kot po njih različnih svojstvih. Tu je moral reševati in čistiti z ostrim po- sluhom in s spretno izbranimi primeri iz dnevnega življenja. Njegove oznake so zdravniki v splošnem prevzeli in jih v večini primerov rabimo še danes.

Velik je bil njegov uspeh, če- tudi ne brez ugovorov. Z vseh strani sveta so drli zdravniki v Pariz, da bi se naučili novega postopka. Vse je bilo tedaj po- polnoma novo, kar nam je danes samo ob sebi razumljivo, meša- no dihanje, šumi pri dihanju, hropci in prizvoki najrazličnej- ših vrst. Predvsem pa je bil zgrajen pred očmi ukaželjnih učencev cel sistem znanih in pa novo odkritih pljučnih in srčnih bolezni, jasen in prepričljiv, ki ga je vsak lahko kontroliral. Med poslušalci so bili tudi neka- teri Dunajčani, ki so z avskulta- cijo seznanili doma svoje prija- telje. V Ljubljani je prvi uvedel stetoskop drugi mestni fizik Franc Lipič, ki je promoviral na Dunaju l. 1823 in je verjetno te-

daj tudi on zvedel za novo meto- do.

Bilo pa je tudi mnogo nasprot- nikov in to v Parizu samem. Najbolj zagrižen sovražnik je bil njegov rojak Francois Brous- sais, istotako vseučiliški profes- sor v Parizu. Po njegovi razlagi so prihajale vse bolezni iz vne- tja želodca in črevesa. To je tre- ba ukloniti z dieto, z obkladki in pijavkami. Izvoz pijavk iz na- ših krajev je tiste čase neverjet- no narasel. Enako pa se je dvi- gnila tudi mortaliteta na nje- govem oddelku. Ves "Traite" je on imenoval temen roman, kopi- co utrudljivih in neuporabnih dejstev, sestavljen iz same od- večne radovednosti.

Toda navdušenje Laennecovih poslušalcev je zmagovalo. Nje- govo delo je prodrla. On sam je še doživel polno priznanje. Nje- gova avskultacija je postala za ves zdravniški svet odkritje največ- je daljnosežnosti in neprecen- ljive praktične vrednosti.

Ob stoletnici njegove smrti so mu zdravniki celega sveta z ob- čudovanjem polagali lavorjeve vejice na spomenik v breton- skem Quimperu.

VZPOREDNICA 38

V teh časih mnogo slišimo in beremo o vzporednici ali para- lelki 38, ki deli Korejo v severni in južni del. Vzporednice (par- allels of latitude) so namišljeni krogi potegnjeni okoli zemeljske oble v določeni medsebojni razdaljah. Največji teh krogov je ravnik ali ekvator. Vzpored- nice od tega kroga severno in južno so vedno manjše, dokler jih ne zmanjka na severnem in južnem tečaju.

Severna 38. vzporednica je ti- sta, ki na enem kraju deli Kore- jo v severni in južni del. Ako sledimo tej krožni črti okoli sve- ta, vidimo, da gre tudi skoro sko- zi sredino Zedinjenih držav. Ne- koliko severno od te črte sta mesti Washington in New York,

nekoliko južno pa mesta Nor- folk, Wichita in San Francisco. V starem svetu gre 38. paralela nekoliko severno od Aten v Gr- čiji in nekoliko južno od Lisbona na Portugalskem in od Ankare v Turčiji ter skoro ob konici "škornja" Italije.

ZAKAJ NI SADJA

Neverjetno je, da v Anhovem sredi sončne Primorske ni moči dobiti nikakega sadja, čeprav je polure hoda od tovarne nakla- dalna postaja sadja, od koder dnevno odpošiljajo na vagone sadja iz našega kraja.

Če sadje v Anhovem dobijo, ga razpečava kmetijska prodaj- na poslovalnica. Tako so dobili sadje v petek, v soboto so imeli v poslovalnici inventuro, zato sadja niso prodajali. Zaprla so ga v poslovalnico, da je do pone- deljka segnilo. Nihče od neme- ščencev se ni mogel potruditi, da bi tistih nekaj zabojev sadja prodal, denar pa bi oddal v po- slovalnico v ponedeljek. Delavci, ki v tej vročini delajo pri pečeh klinkerja in mlinih, bi bili zelo hvaležni za nekaj breskev zase in za svoje otroke, ki po ves te- den ne vidijo sadja.

(Po "Slovenskem poročevalcu")

ŠTIRJE UBITI V ŽELEZNISKI NESREČI

RIO DE JANEIRO, 12. avg.—Zgodaj danes zjutraj sta trčila dva vlaka, pri čemur so bile štiri osebe ubite nad 20 pa je bilo ranjenih.

V GIMNAZIJE BO HODILO 84 Odstotkov OTROK

Ljutomer, 5. julija.—V ljuto- merskem okraju bo v prihod- njem letu 10 štirirazrednih šol, štiri višje osnovne šole in šest nižjih gimnazij v sedežih šol- skih okolišev Ljutomera, Kri- ževeci, Razkrižje, Mala Nedelja, Tomaž in Miklavž. V gimnazijo bo zajetih 80% šoloobveznih otrok. S tem bodo okrajni plan vključevanja otrok v gimnazije presegli za 19%.

Do šolskega leta 1951-52 na- meravajo v Ljutomeru, pri To- mažu in Miklavžu zgraditi dija- ške domove, v katere bodo pr- venstveno sprejeti otroci iz od- daljenih krajev, ki v tem šol- skem letu ne bodo mogli obisko- vati pouka na nižjih gimnazi- jah.

K. S.

UKRADEL MRTVAŠKI VOZ

CARROLL, La., 12. avg.—Dr- žavna policija je aretirala 18- letnega Ray Fisher, ko ga je zasačila v črnem mrtvaškem vo- zu, katerega je malo preje ukra- del iz nekega zemljišča za par- kanje v Des Moines. Lastnik je nameraval preurediti voz v truk za prevažanje buč.

OSUMLJENI SPIJON POSKUSIL SAMOMOR

LONDON, 12. avg.—William R. Wakeham, star 35 let, Anglež, ki je bil obtožen, da je ukradel atomske tajnosti, si je v london- skim zaporu prerezal žile in je bil odpeljan v bolnišnico.

BRIGHT folks already know this!

This advertisement is merely to remind people of average intelligence or better that...

... there is no safer, saner, cozier investment than United States Savings Bonds.

The reasons are many and manifest.

Savings Bonds pay a good rate of interest. (When they mature, at the end of ten years, they reward you with four dollars for every three you have invested.)

Savings Bonds are insured by the integrity of the United States Government.

Savings Bonds can be redeemed any time before they mature, if you find it necessary to do so. (It is wiser, however, to let them sit, so that you may reap the greatest harvest.)

Savings Bonds are not transferable. (They are pay- able only to whosever name or names appear on the Bonds, thus negating the possibility of loss by theft.)

Savings Bonds can be purchased either outright, or through one of two easy, trouble-free payment plans. (Ask your cashier at work about the Payroll Savings Plan—or, if you're not on a payroll, inquire at your bank about the Bond-A-Month Plan. Both are simple and painless.)

If you have read this far, you are indeed intelligent. That being the case, you will probably make a note to remind yourself to invest in more United States Sav- ings Bonds some time tomorrow.

SAVE FOR YOUR INDEPENDENCE BUY U.S. SAVINGS BONDS

ENAKOPRAVNOST

This is an official U. S. Treasury advertisement— prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council.

CLEVELAND

JE SLOVENSKA METROPOLA V AMERIKI

V Clevelandu so naseljeni Slovenci, ozi- roma Jugoslovani iz vseh delov Slovenije in sploh Jugoslavije. V Clevelandu izhaja slo- venski list

ENAKOPRAVNOST

ki prinaša dnevno zanimive novice iz vseh delov sveta.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

CRUISING SPEED	AVERAGE SPEED	OPERATING COST (1,000 MILES)	DEATH RISK*
35	34	\$12.95	45
45	42	\$14.51	61
55	48	\$16.65	85
65	53	\$19.43	160

* DRIVERS INVOLVED IN FATAL ACCIDENTS PER 1,000 DRIVERS INVOLVED IN INJURY ACCIDENTS.

NATIONAL SAFETY COUNCIL

Prešihov Voranc:

TAT

(Nadaljevanje)

Ko je naposled padel dvajseti udarec, ki je bil najstrašnejši od vseh udarcev, je blokač izpu- stil bikovko in se čisto izčrpan sesedel na glinast umivalnik ob- zidu. Izvlekel je velik robec in začel otirati znoj, ki mu je pokrival ves obraz. Njegove oči so izbuljeno gledale v Nikola- jeva, ki se je počasi dvignil iznad bazena. Njegov obraz je bil po- oben mrliču. Dasiravno je nje- gova glava tičala v vodi, je bilo

nekaj minut dovolj, da so njego- ve oči bile zalite s krvjo. Od nje- gove zadnjice je lila kri v curkih na cementna tla. Komaj se je Nikolajev spravil pokonci, se je že zamajal in od slabosti bi bil telebnil po tleh, ako bi ga ne bili prestregli obe številki, ki sta ga poprej držali. Tedaj pa je blo- kač prišel od sape in se zadril: "V bazen!"

Kriminalec in Poljak sta tedaj zgrabila Nikolajeva, ga dvignila in ga posadila v bazen, da mu je mrzla voda zakrila razbiti del

telea. Potem sta ga zopet posta- vila na tla, nakar sta mu še po- magala potegniti kvišku hlače, ki sta mu jih celo zapela. S tem je bil njun popravek končan, da sta lahko izginila iz umivalnice.

V njej so ostali zdaj le še Ni- kolajev, blokač in Bauer. Blokač je brez moči še vedno sedel na umivalniku. Nikolajev je stal še na istem mestu, kamor sta ga postavili odšli številki. Njegovo telo se je treslo kakor šiba na vodi. Z obema rokama se je dr- žal za rob bazena, da se ni zrušil po tleh. Bauer je še stal na drugi strani bazena in njegova sapa skoraj ni bila lažja od blokačeve. Njegovo razburjenje je še nara- ščalo, dasiravno je bilo mučenja konec. Njegove oči so neutrud- livo iskale Nikolajevih oči, ki

jih pa dolgo niso moge srečati, ker je mučen Rus gledal nekam v daljavo, kjer gotovo ni bilo ni- česar videti. Naenkrat pa se je Bauerju pposrečilo, da je ujel Ni- kolajev pogled, ki je oživel. Bil je krvav, toda živ, topel, brez so- vrašтва. Gledala sta se le trenu- tek, toda sta se spoznala in razu- mela.

Tedaj se je v Bauerju nekaj pretrgalo, ko da bi se njegovo telo prelomilo na dveje. Nato se je zgodilo nekaj čudnega:

Bauer je skočil na drugo stran bazena, prav pred blokača, si na mah slekel hlače, se nagnil čez bazen in zavpil na vso moč tik nad vodo:

"Mené tepite. Jaz sem pojedel kruh. Nikolajev je nedolžen. Me- ne tepite..."

Skozi vrata umivalnice je za- strmelo petdeset obrazov. Bau- er se je nagnil in čakal, kdaj ga bodo začeli pretepali. Toda ča- kal je zaman. Blokač je nekaj časa nerazumljivo buljil v Bau- erjevo golo telo, njegov obraz je postal srdit, medtem ko med pre- tepanjem Nikolajeva sploh ni bil srdit, nato je zagrabil za sklo- njen Bauerjev vrat in ga zasukal proti vratom, potem pa je na vso moč sunil v njegovo zadnji- co, da je jetnik številka 200,000 kakor žoga zletel v gnečo, ki je silila skozi vrata v umivalnico.

"Idiot..." je zaklel blokač, ki se je skoraj zadušil od jeze.

(Konec)

Naročaste, širite in čitajte "Enakopravnost!"

ANTON INGOLIČ:

PRED SONČNIM VZHODOM

NOVELE

(Nadaljevanje)

"Poslušaj me, Milan!" je preteče spregovoril, ko so obmolnili, "rajši, kakor da bi razdelil posestvo, rajši te ubijem s tole puško! Rističi so od nekdanji živeli v zadruzi in bodo tudi poslej. Tudi ne maram slišati v svoji hiši, na svoji zemlji vlaške besede! Moji otroci in vnuki bodo govorili zdaj in vselej naš jezik! ali si slišal, Milan? Si čula ti . . . ti . . . !" Njenega čudnega imena ni mogel ali ni hotel izgovoriti.

Milan je obstal osupel pred očetom, tudi Romanca je prebledela.

Starec se je okrenil k Danilu. "Ko mene ne bo več, boš ti čuval našo zemljo! Na puško!" Danilo je zmeden vzel puško iz očetovih rok.

"Obljubi, da boš storil, kakor sem ti zapovedal!"

Na dvorišču je nastala mrtva tišina. Otroci, ki so se še malo prej lovili za plotom, so utihnili. Tudi sosedov pes, ki se je ves čas trgal na verigi in lajal, se je zavlekel nekam v šupo. Bil je tih, miren pomladanski predvečer.

"Obljubi!" je ponovil oče zapovedujoče.

"Obljubljam!" je spregovoril Danilo skoraj šepetaje.

Tedaj je zavrelo v Milanu. Planil je v hišo. Čez nekaj trenutkov pa je pridrvel na dvorišče z revolverjem.

"Če je tako, pogledj, Danilo, tudi jaz imam pomočnika!" je zavpil in pomeril na brata.

Tudi Danilo je dvignil puško. Tako sta stala drug proti drugemu, dokler ju ni prebudil Ljubinkin krik.

"Za božjo voljo, skrijta orožje, da ne izgubita glave!"

Cevi sta se v hipu povesili. Oče in oba sinova so preplašeni pogledali na vse strani in se brez besede razšli.

Se tisti večer je Romanca dejala Milanu: "Puško imata. Če ne oče, Danilo te bo lepega dne ustrelil. Moraš se braniti. A zakaj bi ubijal? Ubraniš se ju lahko drugače. Samo da izslediš, kam sta skrila puško!"

Čez tri dni je Romanca že vedela za njeno skrivališče. Od tedaj ni pustila svojega moža v miru.

Da, to je obramba, si je Milan znova začel dopovedovati. Skupaj ne moremo živeti, zdaj še manj kakor prej. Moram se braniti, dokler je čas.

Njegove misli je prekinil visok človek, ki je zaklical od vrat: "He, ti tam ob oknu, ali bomo čakali nate?"

Čprav je bil še malo prej prepričan, da je njegova pot pravilna, je v sobi pred tem suhim človekom v civilu in mr-

kim nemškim častnikom, ki ga je gledal naravnost v oči, izgubljal tla pod seboj.

Častnik ga je nagovoril v tujem jeziku, kar ga je še bolj zmedlo. Takoj nato ga je vprašal civilist srbski, čemu je prišel. Milan je ves zmeden molčal. Zdal je častnik vstal in ostro nekaj zakričal nad njim.

Tudi tolmač se je vznemljal. "Povej kaj bi rad!"

Milan se je prestopil in odprl usta. Nevezani stavki so se trgali iz njega. Iz šljivara je, je govoril, piše se Milan Ristič, brata ima, Danilo mu je ime, tudi oče še živi; imajo veliko posestvo, treba bi ga bilo razdeliti, a oče noče. Tudi brat se protivi. Seveda brat ima štiri otroke, on, Milan, pa samo enega in najbrž ne bo nobenega več dobil. Ljubinka pa jih bo gotovo rodila še nekaj. Zato je Danilo proti delitvi, zanj je seveda bolje, če ostane posestvo nerazdeljeno.

Tolmač se je nasmehnil. "Čemu si nam prišel to pripovedovati!"

Oglasil se je častnik, ki je nervozen korakal po sobi gor in dol. Tolmač je v tujem jeziku govoril z njim, kažoč na Milana.

Milan je spet spregovoril: "Zadnjič sta me hotela ubiti. Nisem varen življenja pred njima. Zaradi svoje obrambe sem prišel."

"Ljubi moj," ga je prekinil tolmač, "ali si pozabil, da imamo še svojo sodnijo, tam se oglasi, če ti ni kaj prav! Sicer pa je najbolje, da greš domov in obdeluješ v skupnosti z bratom in očetom zemljo, ki so nam jo še pustili!"

Tolmač je spet govoril s častnikom, dokler ni ta zamahnil z roko, češ naj Milan gre. Celo zamajal se je. Njegov porogljiv smeh je Milana zbudil. Odprl je usta, da pove, s čim mu grozita oče in brat, toda tolmač ga je odločno prijel za rokav in potisnil proti vratom.

"Pojdi domov in drugič ne prihajaj svojih ljudi tožarit sovražniku!"

Stal je že na pragu. Tedaj je častnik zaklical za njim. Milan je videl, kako je tolmaču izginil nasmeh z lica in kako so mu vztrepetale ustnice, ko je vprašal: "S čim sta ti grozila, vpraša častnik?" Pogledal mu je naravnost v oči in naglo dodal: "Ne pozabi, da sta ti človeka, ki ju tožariš, oče in brat, in da ste vsi trije Srbi!"

Milan je zmeden povesil pogled. Okrenil se je, da bi šel. Spoznal je podlost svoje namere. Toda tedaj je častnik stopil k njemu, ga ostro pogledal, napravil kretnjo, kakor da meri

s puško in vprašal "Bum? Bum?"

Milan je še vedno molčal. Tedaj je častnik stopil v kot, kjer je stala puška, jo vzel v roke, pomeril na Milana ter znova vprašal: "Bum? Bum?"

Milan je bled ko stena priki-mal. Častnik se smehljaje odnesel puško v kot, se vrnil k Milanu, ga odvedel k mizi in posadil na stol. Tolmač pa je osorno vzkliknil: "Nesrečnež, povej, kako je bilo!"

Milan je povedal. Glas se mu je zdel tuj in neznan. Dolgi tolmač je prevajal, očala so se mu orosila, zmeden jih je dolgo brisal, da je postal častnik nejevoljen. Ko je Milan končal, ga je tolmač potisnil skozi vrata, častnik pa je pritislil na gumb ob vratih in nekje je ostro zavnilo.

Milan se je opotekel na ulico. Bilo je sončno, da so ga zabolele oči. Hiše so se bleščale, kamenje na cesti se je svetilo, ničesar ni bilo, kjer bi se oči společile. Milan je stopal kot omotičen. Šele v mrčni kavarni je spet trdno stal a nogah.

"Močno?" se mu je zasmejal kavarnar Stojko. "Bled si, mladi gospodar. Rekel sem, da je boljše, izogniti se. Ti pa jim sam letiš v past. Torej močno?"

Prišel je žganja in sedel. "Zdal papovej, kakšne opravke si imel! Sodi, da neprijetne. Te je kdo ovadil?"

"Prinesi še!" ga je Milan mrko prekinil.

Kavarnar se je kmalu vrnil z novo merico. Nekaj časa je še poskušal izvedeti za Milanove opravke na komandi, ker pa je ta trdovratno molčal, je odšel k drugim gostom.

Milan je iskal v svojih zmedenih mislih nekaj, na kar bi se lahko oprl.

Romanca! Da, njegova žena mu je še ostala!

Toda ali ni vse, kar se je zgodilo v zvezi z njo, čudno, ne-navadno?

Ko je bil še deček in je pasel ovce, je mislil, kakor vsi otroci iz šljivara, da je največje junaštvo, če je vlaškega dečka dobro ozmerjal in ga zadel s kamnom v glavo, da se mu je iz pšeničnorumenih las pocedila rdeča kri. Tudi dekletom ni prizanašal. Samo da se je katera prikazala doli na poti, že je iz njegove torbe začelo frčati kamenje.

Tudi pozneje ga ni minilo to prirojeno sovraštvo. Često je pljunil na cesto, če sta prišla mimo Vlada, ki sta se pogovarjala v svojem jeziku. Ob taki priliki sta nekoč navalila nanj postava možakarja. Toda pobral je kamen, jima zadal nekaj gorkih udarcev in pobegnil. Sedemnajst, osemnajstletnega so sicer mamila vlaška dekleta s svojimi pšenično-rumenimi lasmi in svetlimi očmi, toda nobene prilike ni opustil, da jim ne bi pokazal svojega zaničevanja.

Milan je zmeden povesil pogled. Okrenil se je, da bi šel. Spoznal je podlost svoje namere. Toda tedaj je častnik stopil k njemu, ga ostro pogledal, napravil kretnjo, kakor da meri

Uncle Sam Says

It usually takes a substantial bundle of money to start your own business. So, if you're looking forward to the great day when your name will be up there on a store front or on a shingle, now is the time to think about the cash you'll need. There is one sure way to be ready for that time, to take the plunge if you want to, and that is by investing regularly in U. S. Savings Bonds. Then at the end of ten years you'll get back \$4 for every \$3 you invest today. An investment of \$18.75 in Savings Bonds every week will bring you \$10,828.74 by 1960. Enroll today for the Payroll Savings Plan where you work or the Bond-A-Month Plan at your bank.

Bil je prepričan, da bi vlaško dekle mogel samo posiliti, iz ljubezni ne bi mogel leči k njej. Posilil bi jo s slastjo in prezirrom in potem bi jo vrgel stran kot umazano cunjco, drugi večer pa bi pripovedoval fantom, kakšna je in kako ga je ljubila. Toda oni strašni jesenski dan, ki ga pač nikoli ne bo pozabil, je nemogoče spremenil v mogoče.

Že opoldne, ko se je odpravljaj po ovce visoko v planino, je pihala ostra, ledenomrzla košava. Sredi poti je nastala silna snežna burja. Ledeni sneg mu je nosilo v oči; besen veter se je zaganjal vanj s tako močjo, da včasih ni mogel niti koraka dalje. Komaj je prispel na vlaško planino. A tu je bilo še huje. Toda moral je dalje. Na vlaški planini se ni maral za držati dlje, kakor je bilo potrebno. Počasi se je prebijal skozi vihar. Moči so mu polagoma pojemale, telo mu je bilo od mraza kakor otrplo. Noge so mu začele klecati, toliko da se je zavlekel do najbližje kolibe. Ni hotel takoj vanjo. Toda košava je naraščala. Mrak je začel naglo padati. Do njihove planine je ob lepem vremenu še dobro uro. Spoznal je, da pred drugim jutrom ne more dalje. S stisnjenimi zobmi je poiskal vrata v kolibo.

Prvo, kar je občutil, je bila prijetna toplota, potem je opazil vabljev plamen in ob njem lep dekliški obraz. Ker je bil vlaški, je hotel obrniti pogled stran, toda ni mogel. Tedaj se je dekle nasmehnilo in ga povabilo bliže: "Toplo je pri nas. V takem ne moreš dalje. Ogrev se!"

Kot v sanjah se je približal ognju. Spustil se je onemogel na panj. Tedaj pa je opazil v kotu starega, že sivolasnega Vlahu. "Saj ti si Rističev, ne?" se je dekle spet oglašilo.

"Da, Rističev Milan," je odvrnil.

"Čakaj, takoj ti skuham žganja. Košava te je zdelala."

Videl je, da ima dekle bel obraz, velike svetle oči in pšenične lase. Prisedel je še bliže ognju in bliže njej.

Od tistega večera je hodil skoraj vsak večer v Vlaško. Nič mu ni bilo mar, kaj so govorili njegovi tovariši v šljivaru, očetovih in materinih svaril ni poslušal, tudi se ni bal groženj vlaških fantov. Niso mu sicer zaradi Romanca Vlahi postali prikupnejši, ne, to ne, toda Romanca zanj ni bila več Vlahinja, bila je samo Romanca, najlepše, najmikavnejše dekle, kar jih je dotlej videl, zato jo je hotel imeti za ženo.

Čez pol leta je kljub nasprotovanju očeta, matere, brata, vse vasi postala njegova. Saj je očetu dejal: 'Ali mi daš Romanco, ali pa si vzamem življenje.' In dejal je tako, da je oče vedel, da tretjega ni. Zato je pustil.

Romanca je prišla v hišo, toda nihče je ni maral, tudi ona nikogar. Kmalu je Milan opazil, da jo vsi imajo za nekaj manj vrednega, za ciganko, ki se je pritepla k hiši. Začel se je boriti za mesto, ki gre njegovi ženi v njihovi hiši, v njihovi vasi. Začel je borbo z očetom, bratom in svakinjo. Kmalu je spoznal, da bi bila Romanca enakopravna z drugimi ženami v vasi le, če bi bil on samostojen gospodar in ne bi živel v zadruzi z očetom in bratom.

Milanu je postala glava težka, plačal je in se opotekal na ulico.

Kam? Zavil je v drugo kavarno. Utonil je v trušč in glasen pogovor. Ker ni bilo prazne mize,

V NAJEM

se odda 5 sob in trgovski prostor, pripraven za brivnico ali lepotečni parlor. Za podrobnosti pokličite Hillcrest 2-4751.

je sedel k večji družbi. Da ne bi slišal sebe, je prisluhnil pogovoru pri mizi.

(Dalje priložniti)

NA NIZOZEMSKEM GRADIJO MOTORNO LADJO "SLOVENIJA"

Naša trgovska mornarica bo dobila med drugim veliko motorno ladjo za oceansko plovo; imenovala se bo "Slovenija." Izdelujejo jo v amsterdamski ladjedelnici.

Ladja bo 140 metrov dolga in 18 metrov široka. Imela bo nosil-

LIVARJI SQUEEZE

Jamčena plača od ure, poleg plače od komada.

5 dni v tednu.

Plačani prazniki.

Plačane počitnice.

LAKE CITY MALLEABLE
5000 Lakeside Ave.

Machine Sand Cutters

Izurimo. Nočni shift. 5 dni v tednu. Visok zaslužek.

Prazniki plačani.

Plačane počitnice.

LAKE CITY MALLEABLE
5000 Lakeside Ave.

Kovinski delavci

izurjeni na lahki in težki črni kovini.

Plača od ure.

Stalno delo.

Podnevi

Tudi tovarniškega električarja potrebujemo ter izurjene nakladalce v tovarni

Bishop & Babcock Mfg. Co.

4901 Hamilton

nost 9,000 ton. Obremenjena bo imela hitrost 16 milj na uro. Ladja bo izgotovljena do konca leta.

V amsterdamski ladjedelnici so začeli tudi izdelovati prav tako veliko ladjo, kakršna je "Slovenija." Imenovala se bo "Črna gora."

Ponatis iz "Ljudske pravice"

DELO DOBI

pošten in zanesljiv možki za nočno delo, čiščenje gostilniških prostorov. Zglasite se na 15335 Waterloo Rd.

PRVIČ IZZA VOJNE imamo MANDEL'S CORN PLASTER. Najboljše sredstvo proti kurjlim očesom. Pokličite KE 0034 in vam pošljemo po pošti. Cena 35c. M A N D E L D R U G C O . 15702 WATERLOO RD.

VAŠI ČEVLJI BODO ZGLEDAJ KOT NOVI, ako jih oddate v popravilo našemu aljmovnemu čevljarju, ki vedno izvaja prvovrstno delo.

Frank Marzlikar
16131 ST. CLAIR AVE.

PRODA SE

dobro obstoječa trgovina s C 2 licenco.

Dobra priložnost za zakonca. Cena zmerna.

Vpraša se na

256 E. 156 St.

URADNIKI DRUŠTVA "LOŠKA DOLINA" za leto 1950

Predsednik Frank Baraga; Podpredsednik John Lekan ml.; Tajnik Frank Bavec, 1097 E. 66 St. HE 1-9083; Blagajnik-zapisnikar John Leskovec; Nadzorniki: John Lokar, Frank Turek in Tony Petkovšek; Zastopnik Kluba društva SND John Lekan ml.; Zastopnik Kluba društev Slov. doma na Holmes Ave. Frank Znidarič in Gasper Knafelc.

Seje se vrše vsako tretjo sredo v mesecu v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

PICK YOURS!

We'll get it for you "wholesale"!

A home in the country?

DOWN PAYMENT . . . \$2,000
OUR PRICE . . . \$1,500

A business of your own?

ESTIMATED CAPITAL . . \$10,000
OUR PRICE . . . \$7,500

College for Bob?

ESTIMATED COST . . . \$2,000
OUR PRICE . . . \$1,500

Retiring to a small farm?

ESTIMATED COST . . . \$15,000
OUR PRICE . . . \$11,250

A trip to Europe?

ESTIMATED COST . . . \$1,500
OUR PRICE . . . \$1,125

You figure it out. A Bond that costs you \$18.75 today, pays you \$25 ten years from today. Stash away \$75 today and that Bond is worth a full \$100 in ten short years. And if you think they aren't short years, just look back for ten. How many of the long-range plans you made then have you accomplished today? Only one thing stopped you then. One quick

decision will get you started now. Make that decision today! Sign up now for the Automatic Payroll Savings Plan. You'll never miss it if you do, never have it if you don't. (If you're not on a payroll, make arrangements to save a Bond a month at your local bank.) Whatever you want . . . you can buy at a discount with U. S. Savings Bonds.

AUTOMATIC SAVING IS SURE SAVING—U. S. SAVINGS BONDS

ENAKOPRAVNOST

This is an official U. S. Treasury advertisement—prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council.

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd.

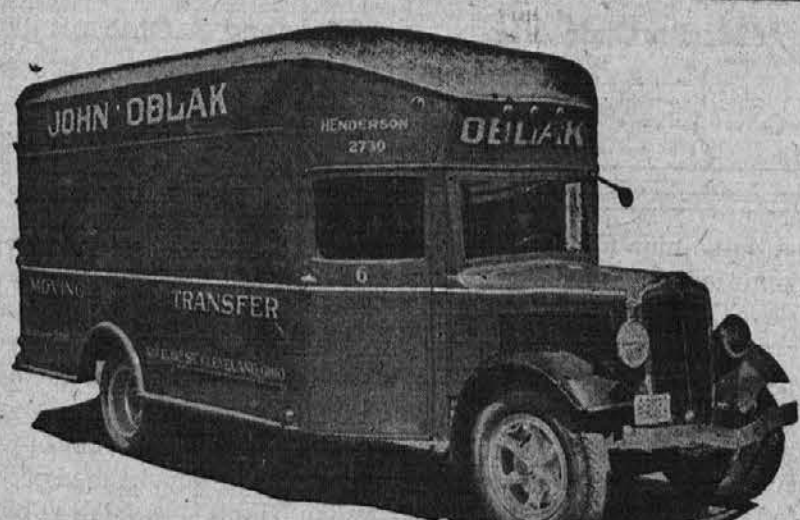
preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVENUE

Pokličite:

ENDicott 1-0718

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka

1146 East 61st St. - HEnderson 1-2730